

ישראל זקוקה למהנדסים חרדים

יש למצוא את שביל הזהב שבין הקפדה על רמה אקדמית נדרשת לבין הכשרה אקדמית המכילה ומקבלת אורח חיים שונה

15:58 13.01.2015 מאת: שלומציון לולו

תחומין ועירובין הם שניים מעשרות מושגים וסוגיות הנדסיות המתוארות בספרות היהודית התלמודית העתיקה, בת כ-2,000 שנה ועדיין אברכים חרדים רבים ספונים מעל לספרים הנושנים ושבים ועוסקים בהם גם כיום. אינני באה להעשיר את עולמם של הקוראים במושגים מהמסורת היהודית, אבל בכוחה של הדוגמה להדגיש את הבעיה שאציג ואת הפוטנציאל האדיר שבפתרונה.

הנושא של השתלבות המגזר החרדי בשוק העבודה, בצבא ובחברה בישראל נדון אינסוף פעמים. גורמים פוליטיים מכל הצדדים גוזרים דיווידנדים מהעיסוק בנושא ומציבים בכל פעם רף גבוה יותר בטון הוויכוח. עם זאת, סוגיית שילובם של החרדים באקדמיה עולה לכותרות מעט פחות. הסיבה לכך נעוצה בעובדה שבשנים האחרונות חלה מהפכה שקטה בנושא, כאשר יותר ויותר חרדים מוצאים את עצמם חובשים את ספסלי האקדמיה לצד ספסלי בית המדרש.

ואולם נדמה כי אחד המקצועות החשובים ביותר לעתיד המדינה נותר מחוץ למהפכה. יש שיקראו לזה "הדרת הנדסה". בעוד חרדים רבים פוקדים את פקולטות המשפטים ומדעי החברה, הם נעדרים כמעט לחלוטין מלימודי ההנדסה והמדעים המדויקים. על פי נתוני **מוסד שמואל נאמן** מינואר 2013, בכל שנה רק כ-250-300 חרדים מסיימים לימודי תואר ראשון במקצועות כמו הנדסה, מדעי המחשב או מדעים מדויקים.

עתידם של ענפי ההנדסה וההיי-טק בישראל מדאיג. מדי שנה, פחות ופחות סטודנטים לומדים הנדסה ומדעים מתקדמים באקדמיה, ומספר המהנדסים הפוטנציאליים מצטמצם. יתרה מכך, גם העתיד הרחוק אינו מבשר טובות. מעט תלמידי תיכון בישראל לומדים או ניגשים לבגרויות במדעים מדויקים. דבר שעל פי הנתונים והסקרים, יביא בסופו של דבר לקריסה במערך המהנדסים והיזמים בתחומי הטכנולוגיה, המדע, ההיי-טק והביטחון. לקלחת זו נוסף כעת משתנה נוסף. בעוד שנים מעטות, בדיוק בעת שהילת ההנדסה הישראלית אמורה להתפוגג, יהווה הציבור החרדי כרבע מאוכלוסיית ישראל. לכן, זהו אינטרס ברור של כולנו לאפשר לאוכלוסייה זו להפוך לגורם משכיל ויצרני בכל תחום ודאי בתחום ההנדסה. חייבים לגרום לכך שגם חרדים ימלאו את שורות המהנדסים ואנשי ההיי-טק בישראל.

מדובר במצב של WIN-WIN-WIN: עבור הכלכלה הישראלית, המבוססת על חברות טכנולוגיות; עבור החברה הישראלית, שחייבת לשלב את החרדים בלימודים ובתעסוקה; ועבור המהנדסים החרדים עצמם שמשכורתם תהיה הרבה מעבר לממוצע, כך שפרנסתם תהיה ברוחב יד ותוכל לכלכל משפחה ברוכת ילדים.

בחודשים האחרונים הוגשה בבג"ץ על ידי חוקרים מהאקדמיה עתירה המבקשת למנוע שילוב של חרדים באקדמיה במסלולים נפרדים ומותאמים. ברוממות גרונות העותרים, נמצאת הדאגה לכאורה לרמה האקדמית הנשחקת בשל הקלות אקדמיות לאוכלוסיות

מיוחדות. אם כך, ראוי לשאול את אותם עותרים: מי ערב לנו שהמהנדס היהודי או הפיליפיני, שיישב לבטח בעוד שנים אחדות בכיסאות הריקים של המהנדסים הישראליים, אכן הוכשר ברמה סבירה באקדמיה, אם בכלל? והאם במדינות שבהן הפיקוח רופף יותר, לא עשו עבורם קיצורי דרך?

יש למצוא את שביל הזהב שבין הקפדה על רמה אקדמית נדרשת לבין הכשרה אקדמית המכילה ומקבלת אורח חיים שונה. הרי אין זה חשוב אם אחד ממפתחי "כיפת ברזל" הבאה, מתפלל "ותיקין" או שייך לחסידות כזו או אחרת. נקודת המבחן צריכה להיות תרומתו לחברה ותו לא. אני קוראת למעסיקים בחברות הטכנולוגיה המובילות: שלבו מהנדסים חרדים. למדו את דרכם, ובוודאי תצאו נשכרים מכך שתזכו בעובדים איכותיים, מסורים ונאמנים. החברה הישראלית, מצדה, תצא נשכרת מהפיכתה לבריאה, חזקה ושלמה יותר.

הכותבת היא מנכ"לית וסגנית נשיא מכללת עזריאלי להנדסה ירושלים